

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 118 86 71
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Provinciale Staten van Overijssel

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Dhr. F.I. Dommershuijzen
telefoon 038 499 78 91
FI.Dommershuijzen@overijssel.nl

Datum	Kenmerk
19.05.2020	2020/0143389

Onderwerp: Hoofdlijnen reacties concept RES Twente en concept RES West Overijssel

---

Toezending aan Provinciale Staten met oogmerk:
 ter informatie
 anders, en wel:

In de Commissievergadering Milieu en Energie van 13 mei 2020 zijn de Concept-RESsen van West-Overijssel en Twente besproken. Het gesprek is gevoerd aan de hand van onze duidingsbrief en uw schriftelijke reacties. Het overzicht van alle door Provinciale Staten ingediende reacties en onze antwoorden, is inmiddels beschikbaar.

Doel van de bespreking in de commissie was om de onderwerpen te bepalen die in het vervolg extra aandacht behoeven. Deze onderwerpen zullen enerzijds aan bod komen in vervolgprocessen in onze RES-regio's, anderzijds worden ze samen met Concept RES aangeboden aan het Nationaal Programma RES (NP RES).

Hoofdlijnen ontvangen reacties

Allereerst heeft een grote meerderheid van de fracties zich positief uitgesproken over de opgeleverde RESsen. Er is veel waardering geuit voor de opgestelde documenten en het verrichtte werk. Wij zullen deze complimenten overdragen aan beide RES-tafels. Aanvullend zijn door Provinciale Staten meerdere aandachtspunten benoemd. Op basis van de Commissievergadering, onderscheiden wij drie hoofdlijnen:

1. Participatie
2. Toepassing van het 'afwegingsvierkant'
3. Lokaal eigendom

Hieronder geven wij een verdere inkleuring van deze drie onderwerpen:

Ad 1. Participatie

Het belang van dit onderwerp staat buiten kijf. Hoewel het primaat van participatie ligt bij de gemeenten, zien wij meerdere opties om de participatie verder vorm te geven, zoals:

- een "gebiedsgerichte participatie", waarbij inwoners, bedrijven en organisaties betrokken worden aan de hand van concrete projecten in een voor hen herkenbaar gebied. Denk aan een de schaal van een (stads)wijk, buurtschap of dorp;
- het "gebruikmaken van de creatieve sector" waarbij nieuwe technologieën, online én offline, worden benut. Wij zien kansen voor digitale visualisaties ten behoeve van plan- en besluitvorming, hiermee is in de voorgaande fase ook succesvolle ervaring opgedaan;
- voortbouwen op de "lessen uit verleden en van anderen": in lijn met de recente oproep in de Tweede Kamer om kennis en ervaring over participatie tot nu toe, ook te benutten in het vervolgproces. Hier zien wij ook mogelijkheden om te leren van andere regio's en onze ervaringen elders te delen;
- op voorhand "helderheid geven waar geparticipeerd kan worden en waar niet". Dit vinden we een waardevol punt. Door deze helderheid vooraf, kan teleurstelling achteraf worden voorkomen. Streven naar een inhoudelijk evenwichtige "afspiegeling" van deelnemers bij de participatie. Zo kan worden voorkomen dat de "bekende gezichten" het proces domineren. Inzet is om alle argumenten in het participatie-races aan bod te laten komen;
- aandacht schenken aan de "bestuurlijke participatie" naast de "maatschappelijke participatie". Voor volksvertegenwoordigers én dagelijks bestuurders, is het RES-proces óók een unicum. In het vervolg van dit proces, dat we gezamenlijk zullen doorlopen, geven we aandacht aan de verschillende posities en rollen. In West Overijssel is daar al een eerste stap in gezet met de RSAB-werkgroep. Ook kijken we naar de beste aanpak. Over het meten van de effecten en resultaten daarvan, zijn we op dit moment bijvoorbeeld in gesprek met het ministerie van BZK (Democratie in Actie).

Ad 2. Toepassing van het "afwegingsvierkant"

Tijdens de commissiebehandeling is door Provinciale Staten aandacht gevraagd voor met name 'ruimtelijke kwaliteit' en 'maatschappelijke kostenefficiëntie'. Daarbij is een verbinding gelegd met het vraagstuk van schaarste op het elektriciteitsnet. De volgende punten zijn aan bod gekomen:

- de wens om "verrommeling" van het landschap tegen te gaan. Een veelheid aan kleine(re) duurzame projecten her en der, kan leiden tot een rommelig landschappelijk beeld. Daarover zijn zorgen geuit. In de commissiebehandeling is meermaals aandacht gevraagd om de ruimtelijke effecten van initiatieven in hun onderlinge samenhang te bekijken;
- in het verlengde van voorgaande is expliciet benoemd het "over gemeentegrenzen heen kijken" om de bovenlokale ruimtelijke afweging te kunnen maken. In de commissiebehandeling is gesteld dat de Concept RESsen op dit moment, begrijpelijkerwijs, nog te veel een verzameling van losse gemeentelijke plannen zijn;
- er is aandacht gevraagd voor de mogelijkheden van "clustering van wind en zon", onder meer langs infrastructuur. Gewezen is op de vele kansen om opgaven ook samen te brengen, zoals sociaal, economisch, ecologisch, toeristisch;
- de kansen voor "energiegebieden" zijn besproken: dat zijn gebieden waarbij grootschalige vraag en aanbod van duurzame energie samenkomen;
- door "meer regie te voeren" waar projecten komen, kan beter worden aangesloten op de beschikbare netwerkcapaciteit. Tevens biedt dat de mogelijkheid om een "energietransitie-dashboard" te maken waarop een planning met concrete projecten staat en de voortgang wordt gerapporteerd;
- tenslotte is doorgesproken over de positie en rol van Provinciale Staten in relatie tot de geuite wens tot meer regie en sturing. Wij hebben er tijdens de commissiebehandeling op gewezen dat de provincie als RES-partner participeert binnen de twee RES-regio's. Aldaar zullen wij de voorliggende wensen en bedenkingen inbrengen. Wij zijn positief over het constructieve verloop tot nu toe en zien de nadere gesprekken vol vertrouwen tegemoet. Echter, mocht het in een later stadium opportuun zijn, dan zal Provinciale Staten een rol en verantwoordelijkheid hebben om aanvullende sturing toe te passen.

Ad 3. Lokaal eigendom

- wij onderkennen de constatering van Provinciale Staten dat de definitie van "lokaal eigendom" voor de Overijsselse RES-regio's nader ontwikkeld moet worden. Dit willen we in de twee RES-regio's uitwerken en in samenhang brengen met het belang dat u hecht aan "draagvlak, betrokkenheid en participatie";
- bij voorkeur willen we komen tot een "definitie en werkwijze voor lokaal eigendom" die ook elders (landelijk) wordt gehanteerd;
- provinciale Staten hebben verzocht om lokale duurzame energiecoöperaties te ondersteunen met "modellen" en "standaarden" om invulling te geven aan het lokaal eigendom. Oproep is om te voorkomen dat keer op keer het wiel opnieuw uitgevonden hoeft te worden.

Middels het doorzenden van deze brief naar beide RES-regio's maken wij de wensen en bedenkingen van Provinciale Staten op de concept RESsen kenbaar. De in deze brief weergegeven 3 hoofdlijnen zien wij als integraal onderdeel van onze opdracht voor het vervolg van het proces. Daarnaast roepen wij u op om relevante zaken op de RES-tafels te agenderen. Op meerdere momenten zult u, net als in de fase van de concept RES, actief worden uitgenodigd om bij te dragen aan het opstellen van de RES 1.0.

Tot slot, voor een specifiek onderwerp hebben wij een toezegging gedaan en dat betreft de herijking van de winduitsluitingsgebieden. Overeenkomstig ons coalitieakkoord, zijn wij bereid om de voornemens voor windenergie in het huidige winduitsluitingsgebied in Noord-Oost Twente mogelijk te maken. Dat is een kwestie van maatwerk, zoals besproken tijdens de commissiebehandeling. De uitgangspunten daarbij zijn ruimtelijke kwaliteit, maatschappelijke betrokkenheid en ecologische effecten. Wij zullen hiervoor een voorstel aan Provinciale Staten doen.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter
A.P. Heidema

secretaris
N. Versteeg